

KLEOPATRA

Kazalo	
KLEOPATRA.....	1
Uvod.....	2
Kleopatra VII.....	3
Kraljica diplomacije.....	3
Zapeljani Antonij.....	4
Spet združena ljubimca.....	5
Vojna proti Kleopatri.....	5
Zanimivosti.....	6
Dragulj z Nila.....	6
Zaključek.....	6
Viri:.....	6
Kazalo:.....	1
Uvod.....	2
Kleopatra VII.....	3
Kraljica diplomacije.....	3
Zapeljani Antonij.....	4
Spet združena ljubimca.....	5
Vojna proti Kleopatri.....	5
Zanimivosti.....	6
Dragulj z Nila.....	6
Zaključek.....	6
Viri:.....	6

Uvod

Jaz sem se odločil, da vam malo predstavim o Kleopatri.

Za to temo sem se odločil zato, ker mi je zelo všeč in me tudi zanima kaj je počela in kaj vse se ji je zgodilo.

Kleopatra VII.

Kraljica diplomacije

Kleopatra se je rodila v dinastiji Ptolemajcev 69 pr. n. št. Ptolemajci so bili marionetni monarhi, odvisni od rimskega senata. Toda kar jim je manjkalo v moči, so nadoknadili z okrasjem in obredjem. Kleopatra je bila zelo izobražena in se je že zgodaj vedla nenavadno kraljevsko. Dar za diplomacijo je bil bistven za njeno preživetje. Prestol je podedovala pri 17. letih, razpeta med ljudstvo, nezadovoljno s Ptolemajci, in splektarske svetovalce na svojem dvoru v Alexandriji. Na drugi strani Sredozemlja je Rim metal dolgo in grozečo senco na Egipt.

Ko je Julij Cezar 84 pr. n. št. vstopil v Egipt, je bila Kleopatra v izgnanstvu, ker je prestol zasedel njen brat. Da bi ga prelisičila ali pa morda v strahu za življenje, se je dala v platneni vreči prenesti čez obrambne črte k Cezarju. Plutarh ob opisu dogodka ne pravi, da je cesarja prevzela s svojim videzom, temveč da ga je takoj prevzel njen spogledljivi nastop. Opis Cezarjevega veselega odziva ne podžiga romantične trditve, da se je tako zaljubil v zapeljivo 20-letnico, da ji ni mogel ničesar odreči.

Vsekakor jo je vzel za ljubico in odpeljal s seboj v Rim, toda njeno zahtevo po prestolu je verjetno podpiral zaradi lastnih interesov. Pisec Svetonij pravi, da zato, ker je menil, da jo bo lažje nadzoroval kot pa novo imenovanega upravitelja.

Cezar ni bil moški, ki bi podlegel ženskim čarom. Rimski psici, kot je Svetonij, se strinjajo, da je bil vse življenje razuzdan in je imel za ljubice številne žene senatorjev in celo tuje kraljice, kot je Mavretanka Evnoa. Svetonij dodaja, da ga je Kleopatrina predrznost pritegnila, toda v dveh letih med 46 in 44 pr. n. št. mu je v Rimu ni uspelo uveljaviti kot kraljico in niti kot uradno ljubico. Za konservativne meščane je bila egipčanska kraljica komaj kaj več kot eksotična kurtizana.

Toda Kleopatra je dala Cezarju to česar mu njegova žena ni: sina Cezariona. Po Svetoniju je Cezar govoril enemu od tribunov o zakonu, ki bi mu dovoljeval poroko z ženami, ki bi jih želel in kolikor bi jih želel, da bi dobil svoje otroke. Če bi se Cezarju uspelo poročiti s

Kleopatro bi po mnenju nekaterih zgodovinarjev lahko postala rimska cesarica, njen sin pa bi podedoval Cezarjevo diktaturo.

Toda predloga takšnega zakona ni senat nikoli obravnaval in 44 pr. n. št. so Cezarja umorili zarotniki. Njegova oporoka – spremenjena le nekaj mesecev prej – je bila za Kleopatro bridko razočaranje. Za dediča posesti in družinskega imena je imenoval svojega pranečaka Oktavijana.

Cezar ni mogel prekršiti zakona, ki je tujcem prepovedoval dedovanje lastnine ali nazivov po rimskih državljanih. Oktavijan je postal Cezarjev dedič, Kleopatra pa je s Cezarionom pobegnila nazaj v Aleksandrijo.

Zapeljani Antonij

Že čez tri leta se je Kleopatra romantično zapletla s še enim vplivnim Rimljanom: politikom in vijakom Markom Antonijem. Na splošno se meni, da ga je zapeljala samo zato, da bi razširila svoj vpliv, in ga je izbrala kot najverjetnejšega novega voditelja Rima. Pristranski vplivi zgodovinarjev iz Avgustovega jo opisujejo kot dominantno partnerico in trdijo, da je zaljubljeni Antonij naredil vse, da bi ji ustregel. Karkoli je Kleopatra ukazala, se je zgodilo, brez ozira na zakone, človeške ali božje, se je norčeval aleksandrijski zgodovinopisec Apijan v svojem delu *Rimska zgodovina*.

Razmerje med Antonijem in Kleopatro se je začelo 41 pr. n. št., ko je bila kraljica stara 29 let. Matk Antonij jo je poklical k sebi v Tarz (v sedanji južni Turčiji), da bi pojasnila pičlo podporo Egipta v bitki pri Filipih. Tam je Antonijeva in Oktavijanova porazila sile zarotnikov proti Cezarju.

Ukaz si je razlagala kot povabilo in je prišla v mogočnem slogu, kot ga opisuje Plutarh: *Po Cidinusu je priplula v barki s pozlačeno krmo in razpetimi škrlatnimi jadri, medtem ko so srebrna vesla udarjala v ritmu glasbe piščali, dud in harf. Ležala je pod baldahinom iz zlatega blaga, oblečena kot Venera.*

To je bila preračunana predstava, da bi zapeljala Marka Antonija, in zdi se, da ji je hote podlegel. Postala sta ljubimca in Kleopatra je bila kmalu spet noseča.

Antonijev obisk v Egiptu se je zavlekel v leto. Obiskoval je igre in predstave in se predajal aleksandrijski družbi. Njegova navzočnost je neizmerno okrepila Kleopatrin položaj in karseda si je prizadevala, da bi bodočega očeta obdržala ob sebi. Toda Antonij se je v začetku 40 pr. n. št. vrnil v Rim, da bi sklenil Oktavijanom. Verjetno v Kleopatrino grozo, ki je malo prej rodila dvojčka – Aleksandra Heliosa in Kleopatro Seleno – se je Antonij poročil z Oktavijo, ovdovelo sestro svojega tovarišana oblasti, Oktavijana.

Apijan ponuja razlago za tak obrat. Najprej je Antonijo izgubil glavo zaradi Kleopatre kot tak mladenič. Potem je prezimil v Atenah z Oktavijo, kot je prej v Aleksandriji s Kleopatro: *Večerjal je v grškem slogu in obiskoval praznovanja v Oktavijini družbi, v kateri je zelo užival. Tudi vanjo je bil zelo zaljubljen, ker so ga ženske hitro pritegnile.*

Spet združena ljubimca

Toda Antonijev zakon ni trajal dolgo. Štiri leta potem, ko je zapustil Kleopatru, se je spet vrnil k njej. Je bil to končno dokaz njene slovite spolne privlačnosti? Razpoložljivi dokažejo, da ne. Kraljica, ki je bila sedaj že krepko čez 30. leto, je na kipih in kovancih iz tistega časa upodobljena kot osamljena vladarica: s strogo pričesko in resnim profilom.

Za sodobno oko je najopaznejša značilnost, ki jo pripisujejo kraljičinemu videzu, orlovski nos. Toda Mark Antonij je bil Grk in je bil nedvomno vujen te značilne lastnosti mnogih žensk iz vzhodnega Sredozemlja.

Samo ljubezen ga verjetno ne bi pripeljala nazaj – a tega ne bo nikoli mogoče dokazati. Toda njegov odnos z Oktavijanom, s katerim sta bila že dolgo tekmeča, se je slabšal in morda se je iz političnih vzrokov odločil prelomiti z Oktavijo in njenim bratom ter si utrditi položaj v Egiptu. Kleopatrino ladjevje je bilo najmočnejše v Sredozemlju, zato nekateri zgodovinarji domnevajo, da se je vrnil zgolj iz političnih vzrokov.

Vendar tudi vemo, da je Mark Antonij priznal in spoštoval svojo družino iz Aleksandrije. Obstajajo omembe slovesnosti – aleksandrijske donacije - in poroke 34 pr. n. št. Kleopatra je kmalu nosila njunega tretjega otroka.

V Rimu pa so Oktavijanovi privrženci zlivali gnojnico na njun zakon. Govorniki so predstavljali donacije kot prekucuško razkosanje imperija, češ da je Antonij z njimi podelil državno ozemlje svojim otrokom in novi ženi. Govorili so, da je Antonij podlegel norim abicijam pijane Kleopatre. Ko je prišlo do neizogibnega spopada, je Oktavijan že dobil propagandno vojno v Rimu.

Vojna proti Kleopatri

Leta 32 pr. n. št. Se je Antonij ločil od Oktavije. Takoj je sledil Oktavijanov odgovor – vojna napoved. Toda kljub zvezi med Kleopatru in Antonijem je Oktavijan napovedal vojno samo Kleopatri. Dokler je bil Mark Antonij v Rimu priljubljen, je Oktavijan skrbel, da je krivda za njegov prebeg padla samo na egipčansko kraljico, ki ji je pripisoval čarovništvo in spolno izpirjenost. Mark Antonij je bil prisiljen zapustiti velik del svoje vojske in je bil hitro poražen. Oba s Kleopatru sta se ubila. Oktavijan se je ustoličil kot cesar Avgust in vladal 43 let. Njegova zmaga je tlakovala pot nastanku mita o Kleopatri. Antonij je bil predstavljen kot slabič, ki ni bil kos zahtevam oblasti, Kleopatra pa je bila spirjena zapeljivka, ki zmamila od dolžnosti, ker se ji ni mogel upreti. Ta njena podoba je v stoletjih dobila pridih romantičnosti in Kleopatra je postala bajna po svoji lepoti, medtem ko se je njen pravi videz izbrisal in ostal samo še na poškodovanih kipih in zbledelih kovancih.

Zanimivosti

Njene erotične povezave so oblikovale antični svet. Bila je spremljevalka močnega rimskega vojskovodje Julija Cezarja. Njegov umor je ni strl, temveč je vzela za ljubimca enega njegovih naslednikov, Marka Antonija, in se z njim do smrti upirala moči Rima. Zgodba o Kleopatrinem življenju – in samomoru – je navdihnila nešteto slikarskih in književnih del. V filmih so jo igrale najlepše ženske tega časa: Claudette Colbert, Vivien Leigh in Elizabeth Taylor. Toda portreti in kipi iz njenega časa kažejo, da je romantični vtis o njeni očarljivi lepoti povsem netočen.

Dragulj z Nila

Skoraj vse upodobitve kraljice so idealizirane, simbolne in namerno karikirane ali pa se izkaže, da na njih sploh ni Kleopatra. To so za zgodovinarje edini dokazi, saj opisov njenega videza iz tistega časa ni. Najzanesljivejši vir je grški pisec Plutarh, ki je poznal vnuka ene od njenih dvorjank in je stoletje po njeni smrti pisal, da kolikor je mogoče reči, njena lepota kot taka ni bila brez primere ... toda v njenem govoru je bil neustavljiv čar. Na eni strani je z videzom in zapeljivim govorom, na drugi pa s svojim značajem, ki je nerazložljivo vodil njena dejanja ... človeka prav uročila. Zven njenega glasu je bil sladek.

Z nekaj gotovosti lahko rečemo, da se Kleopatra ni ujemala s sodobnimi predstavami o lepoti. Mumije kažejo, da je bila večina ptolemajskih žensk visokih okoli 150 cm. Vitke niso bile. Kovanci in doprsni kipi prikazujejo Kleopatro z maščobnimi pasovi okoli vratu, imenovanimi Venerini obroči. Morda simbolizirajo bogastvo in lagodno življenje, toda več strokovnjakov meni, da je značilnost več kot pa samo simbol. Če imajo prav, je imela kraljica odločno močan vrat. Med drugimi podrobnostmi na kipih so obdarjen nos in več kot povprečno velika ušesa.

Zaključek

S tem svojo predstavitev zaključujem. Upam, da ste uživali, in tudi kaj novega izvedeli. Hvala za pozornost.

Viri:

- knjiga resnica o zgodovini, reader`s digest
- leksikon antika